

**Operační program
Jan Amos Komenský**

INSPIROMAT 10
PŘÍKLADY PODPORY ZAVÁDĚNÍ
MODERNÍCH DIDAKTICKÝCH FOREM
A MATERIÁLŮ Z OP VVV

výzvy č. 02_23_017 Akční plánování v území – MAP

Spolufinancováno
Evropskou unií

OPJAK.cz
MSMT.cz

ZÁKLADNÍ POJMY

Moderní didaktické formy

Moderní didaktické formy jsou takové didaktické formy, které umožňují dětem, žákům a pracovníkům ve vzdělávání, aby byli aktivními účastníky svého vlastního učení a aby byli schopni rozvíjet své klíčové kompetence v reálných situacích.

V případě dětí a žáků se jedná např. o projektové vyučování – zaměření na řešení/ produkt, využití technologií ve výuce, kooperativní vyučování – řešení úkolů a projektů v týmech, využití her a simulací, učení se na základě zkušeností, výuku mimo třídu (zahrnuje praktické aktivity a projekty – exkurze, aktivity muzeí a paměťových institucí, science center atp. a praktické aktivity v terénu), individualizovanou výuku zaměřenou na rozvoj vzdělávacího potenciálu každého žáka atd. V případě pracovníků ve vzdělávání se jedná např. o zážitkovou pedagogiku, propojování formálního a neformálního vzdělávání, využití technologií ve výuce apod.

Zážitková pedagogika

Jde o vědomě řízený postup, díky kterému můžeme dojít se skupinou od zážitku ze hry k požadovanému pedagogickému záměru. Učení zážitkem je založeno na aplikaci cyklů učení zážitkem – posloupností jednotlivých kroků, z nichž první je obvykle akce, zážitek, prožitek.

Bližší popis této formy výuky/vzdělávání a její aplikace je možné najít např. na těchto odkazech:

https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/70926/HyvlovaK_Moznosti_vyuziti_ID_2018.pdf?sequence=1

https://theses.cz/id/a9jzkn/DP_1.pdf

https://is.muni.cz/th/gfga7/DP_Zazitkova_telesna_vychova_na_1._st._ZS.pdf

Aktivizující metody

Jedná se o způsoby výuky, kdy tradiční vyučovací metody založené na předávání hotových informací pedagogem jsou zcela nebo částečně nahrazeny novým pojetím výuky, při kterém pedagog vytváří takové podmínky, ve kterých žák v rámci svých individuálních schopností nové poznatky sám objevuje. Tyto postupy rozvíjejí vlastní poznávací činnost žáka, jeho aktivitu, tvořivost a samostatnost. Patří sem např. metody činnosti, diskusní, heuristické, situační a inscenační, didaktické hry a další komplexnější systémy jako např. problémové či projektové vyučování, partnerská či kooperativní výuka, kritické myšlení, otevřené učení, výuka podporovaná počítačem, badatelská výuka, zkušenostní učení, úkolově orientovaná výuka apod.

Pro základní orientaci v problematice uvádíme několik inspirativních odkazů:

<https://ahaslides.com/cs/blog/15-innovative-teaching-methods/>

<https://ss.digiucitel.cz/aktivizace-zaku/>

<https://zapojevsechny.cz/clanek/detail/jak-aktivizovat-zaky-nechte-je-usporadat-tridni-schuzky-ci-ohodnotit-vyuku>

https://is.muni.cz/th/wkyr7/DP_Aktivizujici_metody_Jana_Petrova_447562_.pdf

https://is.muni.cz/th/pegxm/DP_Vyuziti_metod_DV_ve_VL.pdf

https://is.muni.cz/th/jkhh7/Vyuziti_vybranych_aktivizacnich_metod_v_ruznych_fazich_vyucovacich_hodin_chemie.pdf

Propojování formálního a neformálního vzdělávání

Neformální vzdělávání se uskutečňuje mimo formální vzdělávací systém (formální vzdělávání vede k dosažení určitého stupně vzdělání doloženého certifikátem, např. vysvědčením, diplomem) a nevede k ucelenému školskému vzdělání. Jedná se o organizované výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, které zájemcům nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot. Tyto aktivity bývají zpravidla dobrovolné. Organizátory jsou sdružení dětí a mládeže a další nestátní neziskové organizace (NNO), školská zařízení pro zájmové vzdělávání – především střediska volného času, vzdělávací agentury, kluby, kulturní zařízení a další.

Zkušenosti s propojováním formálního a neformálního včetně praktických ukázek je možné najít na níže uvedených odkazech:

[Evaluační zpráva výzvy OP VVV Budování kapacit pro rozvoj škol II](#)

<https://www.npi.cz/projekty/4600-propojovani-formalniho-a-neformalniho-vzdelavani-vcetne-zajmoveho>

[Zájmové a neformální vzdělávání, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](#)

<https://ojs.cuni.cz/pedagogika/article/download/1861/1433>

AKTIVITA 4 – IMPLEMENTACE AKČNÍCH PLÁNŮ

Cíl a témata aktivity

Cílem aktivity je implementace vybraných opatření naplánovaných v akčních plánech území.

Popis aktivity a podmínky realizace – viz Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část, kap. 5.7.

Cíle, metody, formy a oblasti podpory implementačních aktivit včetně zásad jejich realizace naleznete v Inspiromatu č. 2. V tomto Inspiromatu jsou uvedeny konkrétní příklady spolupráce s IPs Podpora kurikulární práce škol a témata a příklady podpory zavádění moderních didaktických forem včetně odkazů na použité materiály z OP VVV.

Je žádoucí, aby implementační aktivity byly realizovány v součinnosti s aktivitami územních metodických kabinetů realizovaných v IPs Podpora kurikulární práce škol – viz dále v kap. Spolupráce s IPs Podpora kurikulární práce škol.

Povinně volitelná témata

- **podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,**
- **rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,**
- **podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů.**

Realizace těchto témat bude probíhat prostřednictvím průřezových témat, kterými jsou:

- **proměna obsahu a způsobu vzdělávání** (podpora schopností hlubšího porozumění problémům v širších souvislostech oproti přetěžování žáků informacemi; důraz na využívání znalostí ke kreativním aktivitám a týmové spolupráci; propojování jednotlivých disciplín a jejich uplatňování pro praktické využití, rozvoj dovedností a získávání praktických zkušeností a poznatků v souvislostech; podpora badatelské a projektové výuky či metod kreativního učení),
- **podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání** (podpora vzájemného profesního sdílení, přenosu osvědčených a funkčních inovativních metod; podpora pedagogických pracovníků při společné přípravě výuky a jejím reflektování; důraz na to, aby pedagogické týmy

škol dokázaly zaměřit vzdělávání svých žáků více na získávání kompetencí, potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život),

- **digitální kompetence k celoživotnímu učení** (seznámení se se silnými i slabými stránkami využívání informačních technologií, riziky s nimi spojenými a získání kompetencí pro využívání těchto technologií k získávání relevantních informací – rozvoj schopností vyhledávat, třídit a kriticky hodnotit informace),
- **snížování nerovností v přístupu ke vzdělávání** (dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání; inkluzivní (společné) vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, rozvoj kompetencí pedagogů v oblastech, které směřují ke schopnosti vzdělávat různorodé kolektivy dětí a rozvíjet potenciál žáků se sociálním a jiným znevýhodněním)
- **spolupráce MŠ – ZŠ/ZŠ – SŠ** (součinnost a spolupráce škol v územích).

Volitelná témata

- rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků,
- rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání,
- výchova k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků (příjemce může zvolit jen některé z dílčích témat, které bude implementovat),
- mediální gramotnost,
- rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka,
- rozvoj českého jazyka u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí,
- rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití,
- wellbeing (duševní zdraví dětí, žáků a pedagogů).

Spolupráce s IPs Podpora kurikulární práce škol při realizaci Aktivit 4

V systémovém projektu Podpora kurikulární práce škol realizovaném NPI ČR je jedna z klíčových aktivit zaměřena na vytvoření celorepublikové sítě 35 územních metodických kabinetů, v nichž bude probíhat vzájemná výměna zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe pedagogů napříč školami v daném území v zavádění aktivizačních metod do výuky a vzdělávání. Územní metodické kabinety budou pro své akce potřebovat zapojit aktivní pedagogy z území. Ti mohou působit v územním metodickém kabinetu jako pracovníci příjemce (ve smluvním vztahu) a sdílet své zkušenosti např. při ukázkových hodinách ve svých školách nebo působit jako mentoři např. začínajících pedagogů.

Role územních metodických kabinetů je především v zajištění teoretické části vzdělávání pedagogů, kterou jsou schopny kvalitně zajistit. Není však vzhledem např. k velikosti případné veřejné zakázky možné zajistit dopravu pedagogů na výjezdy, exkurze, jejich přímou podporu atd.

Je žádoucí, aby projekty IPs Podpora kurikulární práce škol a MAP v území efektivně spolupracovaly, koordinovaly svoje akce pro pedagogy, a to zejména tak, že IPs zajistí teoretickou část (semináře, tutoriály apod.) a projekty MAP praktickou část osvojování inovativních metod ve vzdělávání a šíření nových materiálů zaměřených na podporu kurikulární práce škol (výjezdy pedagogů z různých škol např. pro praktické osvojení si badatelské výuky, exkurze pro pedagogy zaměřené na využívání propojování formálního a neformálního vzdělávání apod.).

Role projektů MAP v rámci spolupráce s IPs Podpora kurikulární práce škol:

- 1) Využití znalostí potřeb území a již existující navázané komunikace a spolupráce se školami v území tak, aby projekty MAP motivovaly pracovníky škol k účasti na akcích územních kabinetů jak v roli účastníků akcí, tak v roli aktivních pedagogů, kteří sdílejí svoji dobrou praxi.
- 2) Pracovníci projektů MAP pomohou vedoucím územních metodických kabinetů vyhledávat aktivní pedagogy v území, kteří se stanou lídry zavádění inovativních metod v území.

- 3) Spolupráce při plánování a realizaci projektových akcí tak, aby akce systémového projektu i projektů MAP byly tematicky a časově koordinované.
- 4) Na základě koordinace aktivit se systémovým projektem organizace a zajištění akcí, které budou zaměřeny na praktické osvojení si inovativních metod ve vzdělávání a používání moderních materiálů k inovovanému kurikulu – zejména výjezdy pedagogů, exkurze, akce s využitím zážitkové pedagogiky, praktické workshopy připravené ve spolupráci s organizacemi neformálního vzdělávání atd.

Zaměření implementačních aktivit

Aktivita 4 cílí na realizaci takových opatření, které povedou k podpoře škol v pozitivní proměně vzdělávání tím, že se budou ve vyšší míře využívat moderní didaktické formy a metody ve vzdělávání. Na základě evaluace projektů, které byly takto zaměřené v OP VVV, je pro častější využívání klíčové to, aby si pedagogové mohli sami vyzkoušet moderní didaktické formy „na vlastní kůži“, tj. aby se sami zkušenostním učením mohli seznámit s metodami a formami, se kterými se někteří z nich zatím sami prakticky nesetkali.

Konkrétní implementační aktivity by měly navazovat na činnost územních metodických kabinetů v IPs Podpora kurikulární práce škol, kde pedagogové mohou získat zejména teoretické znalosti aktivizačních metod. V projektech této výzvy se s nimi seznámí prakticky a budou se jim věnovat dlouhodobě.

Cílem je podpořit pedagogy v zavádění inovativních metod do výuky. To je možné realizací tří navazujících kroků:

- 1) Příjemce zajistí pedagogům v území možnost prakticky poznat a zažít metody, které podporují aktivizaci dětí a žáků ve vzdělávání. Pro pedagogy ze škol v území je žádoucí připravit takové aktivity, které budou realizovány jako zkušenostní osvojení metod zážitkové pedagogiky, badatelské a projektové výuky a dalších aktivizačních metod. Důraz je potřeba klást na získání vlastních praktických zkušeností pedagogů např. na exkurzích, výjezdech, společných vícedenních workshopech, letních školách, výměnných stážích, stážích v institucích neformálního vzdělávání atd. Kromě osvojení si moderních didaktických forem zkušenostním učením zaměří příjemce aktivity také na využívání moderních vzdělávacích zdrojů v jednotné databázi, do níž budou pro snadné využití systematicky uloženy v IPs Podpora kurikulární práce škol.
- 2) Příjemce zrealizuje akce pro děti a žáky v území, při nichž budou mít pedagogové možnost vyzkoušet si v praxi vedení vzdělávacích aktivit moderními didaktickými formami.
- 3) Po samotné realizaci aktivit pro pedagogy i pro děti a žáky je vhodné připravit pro pedagogy společnou reflexi, kdy může dojít k výměně zkušeností a sdílení dobré praxe mezi pedagogy z území, kteří se akcí zúčastnili. Cílem je přenos těchto zkušeností do denní praxe ve školách v území, sdílení zkušeností získaných v projektech s dalšími pedagogy ve školách, zavádění aktivizačních metod do běžného vzdělávacího procesu a vyšší míra jejich využívání.

Velmi zásadní je pro implementační aktivitu 4 využívat vzdělávací materiály, které podporují zavádění aktivizujících metod do výuky. V projektu IPs Podpora kurikulární práce škol dojde k utřídění a systematizaci již existujících a dále nově vytvořených otevřených vzdělávacích zdrojů, tj. vzdělávacích materiálů, které byly vytvořeny k volnému bezplatnému využívání a svou povahou podporují inovaci kurikula. Ve vytvořené databázi takových výstupů bude možné snadno vyhledávat vzdělávací materiály, které jsou jedním z předpokladů zavádění moderních didaktických metod do vzdělávání.

Smyslem aktivity 4 je mj. to, aby se pedagogové v území:

- a) dozvěděli o tom, kde je možné vyhledat, používat a stahovat otevřené vzdělávací zdroje,
- b) seznámili se s možností jejich bezplatného používání ve školách,
- c) získali podporu a didaktické podněty pro jejich používání,

- d) prakticky si vyzkoušeli jejich využívání, a to včetně metodik,
- e) postupně je zaváděli do výuky,
- f) sdíleli zkušenosti s jejich používáním ve svých školách a v území.

Příklady implementačních aktivit

Příklady implementačních aktivit lze uvádět jak podle podporované moderní didaktické formy/aktivizující metody, tak podle toho, zda je aktivita určena pedagogům, nebo dětem a žákům, popř. dle tematického zaměření aktivit. Níže jsou uvedeny některé možné příklady implementačních aktivit.

Konkrétní podrobně popsany příklad realizace implementační aktivity zaměřené na podporu zavádění badatelské výuky:

Podpora zavádění badatelské výuky na ZŠ (příklad realizace implementační aktivity s využitím výstupů OP VVV)

- 1) Příjemce projektu MAP vstoupí v aktivní komunikaci s vedoucím příslušného územního metodického kabinetu a zajistí koordinaci projektů tak, aby došlo k časovému a tematickému souladu připravovaných aktivit. Konkrétně bude mít příjemce MAP informace o tom, kdy proběhne v daném územním kabinetu podpora pedagogů v území formou seminářů, webinářů apod., tj. kdy územní metodický kabinet pro pedagogy z území se zájmem o badatelskou výuku připraví a zrealizuje teoretickou průpravu a např. navazující ukázky hodin s využitím badatelské výuky s následnou reflexí pedagogů.
- 2) Příjemce MAP naváže na teoretické osvojení si principů a metod badatelské výuky a např. kolegiální hospitace pedagogů v územním metodickém kabinetu tak, že připraví pro pedagogy praktické seznámení pedagogů s badatelskou výukou formou zážitkové pedagogiky pro učitele, tj. připraví pro zájemce z řad pedagogů z území výjezd do terénu, kde sami zažijí v roli žáků výuku tematického bloku „Co roste v lese“ pro 4. ročník ZŠ.

Příjemce zajistí organizační část akce a didaktické vedení aktivity, tj. zajistí zkušeného pedagoga, který výuku povede tak, aby učitelé jednak mohli sami zažít přínos této aktivizační metody, jednak dostali přímo na akci metodickou podporu odborníka tak, aby byli následně sami schopni začít badatelskou výuku ve svých hodinách využívat. Akci může vést např. didaktik z pedagogické fakulty, zkušený pedagog z území, který se badatelskou výukou zabývá ve své praxi, popř. pracovník z organizace neformálního vzdělávání, který se badatelské výuce dlouhodobě věnuje.

Při výběru odborného vedení akce může pro spolupráci oslovit příjemce MAP příjemce IP Podpora kurikulární práce škol, resp. vedoucího daného územního metodického kabinetu. Příjemce MAP zajistí tedy jak organizační část akce (oslovení škol, zajištění dopravy, materiální zabezpečení apod.), tak vedení akce odborníkem, který má dostatečné teoretické, ale i praktické zkušenosti s badatelskou výukou a je schopen předat je pedagogům v území pro využívání v praxi ve školách.

- 3) Příjemce MAP umožní pedagogům z území, aby si vyzkoušeli motivační a aktivizující přínos badatelské výuky pro žáky tím, že připraví pro školy v území akci pro 4. ročníky ZŠ s využitím badatelské výuky, tj. může pro 4. ročníky z různých zapojených škol ve svém území připravit akci „Co roste v lese“ s tím, že výuku mohou již zrealizovat pedagogové, kteří se zúčastnili předcházející akce pro pedagogy. Ti si zpracují přípravu na badatelskou výuku, zrealizují ji, ale organizační a materiální zajištění připraví příjemce MAP, tj. pedagogové nebudou za-tíženi organizační stránkou výjezdu svých žáků do terénu.

Příjemce MAP osloví školy z území, zajistí dopravu, potřebné materiální zabezpečení, organizaci, tj. prakticky zajistí výjezd pro školy do terénu, kde proběhne konkrétní vzdělávací aktivita s využitím badatelské výuky. Samotnou výuku žáků vedou pedagogové ze škol.

- 4) Příjemce MAP zajistí následné společné sdílení dobré praxe a výměnu zkušeností pedagogů, kteří se akce pro žáky zúčastnili, popř. badatelskou výuku běžně využívají ve své praxi, tj. příjemce zajistí společnou reflexi a výměnu zkušeností pedagogů s praktickým zaváděním badatelské výuky ve výuce.
- 5) Příjemce bude dále motivovat a podporovat tyto pedagogy tak, aby docházelo k postupnému šíření dobré praxe ve školách a pedagogové podpoření v projektu MAP se stali lídry zavádění badatelské výuky ve svých školách i napříč školami v území.

Pro přípravu a realizaci akce pro pedagogy i pro žáky v terénu příjemce využije vytvořených moderních vzdělávacích materiálů, v případě badatelské výuky lze využít např. zpracovávaných programů, které vznikly ve výzvě OP VVV Budování kapacit pro rozvoj škol II. V těchto programech jsou kromě podrobného rozpracování hodin s využitím badatelské výuky pro žáky (připravené pracovní listy, průvodce pro žáky, pracovní sešit pro badatele, aplikace apod.) zpracovány i podrobné metodické pokyny pro pedagogy.

Součástí programů jsou zprávy z ověřování programů se zpětnou vazbou žáků i pedagogů, doporučené zdroje pro realizaci, seznamy doporučené literatury apod. Programy jsou volně a zdarma k využití i případným úpravám dle konkrétních podmínek a mohou být využity i jen některé jejich části samostatně. Programy zaměřené přímo na badatelskou výuku lze již nyní najít v Databázi výstupů OP VVV filtrováním při zadání klíčového slova „badatel“. Tím budou vyfiltrovány výstupy i z dalších výzev, které jsou na podporu zavádění moderních didaktických forem zaměřeny. Z výzvy Budování kapacit pro rozvoj škol II se jedná např. o tyto programy:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Programy vznikly v předchozím období právě pro využití při implementaci MAP nebo pro snadnou realizaci Šablon. Odkazy na další programy jsou uvedeny u dalších příkladů tohoto Inspiromatu. Při vyhledávání výstupů v databázi výstupů OP VVV je vhodné se inspirovat i dalšími výstupy daného projektu, které lze v databázi snadno zobrazit.

- 6) Při realizaci akcí pro pedagogy a pro žáky je potřeba postupovat podle schváleného MAP a je velmi žádoucí spolupráce jak s IPs Podpora kurikulární práce škol na místní úrovni (tj. zejména s příslušným územním metodickým kabinetem), tak propojovat formální a ne-formální vzdělávání v území (např. spoluprací při přípravě a realizaci akce s organizacemi neformálního vzdělávání).
- 7) Příjemce MAP vždy připravuje akce pro pedagogy i pro žáky pro více škol v území, nikoli pouze pro jednu školu.

Obdobný postup je vhodné zvolit i pro podporu zavádění dalších moderních didaktických forem a využívání aktuálních zpracovaných materiálů do výuky.

Další příklady podpory zavádění moderních didaktických forem do vzdělávání (stručné návrhy možných způsobů realizace implementačních aktivit s využitím výstupů OP VVV):

Níže uvádíme další příklady podle převažující využití moderní didaktické formy, nicméně doporučujeme pozornosti a využití rovněž Inspiromat k Šablonám, v nichž jsou náměty a příklady k podpoře zavádění aktivizujících metod uvedeny podle tematického zaměření:

[Inspiromat – Příklady dobré praxe realizace šablon pro výzvu č. 02 22 002 Šablony pro MŠ a ZŠ I – OP JAK](#)

Podpora činnostního učení

- akce pro pedagogy – zajištění programu pro pedagogy v místním muzeu nebo např. ekocentru s prvky zážitkové pedagogiky a činnostního učení,
- akce pro žáky – zajištění programu pro žáky s prvky činnostního učení v místním muzeu nebo ekocentru apod.,
- sdílení zkušeností s využíváním činnostního učení, výměna příkladů dobré praxe mezi učiteli různých škol,
- např. využití programů:

[Tvoř a poznávej - metodické video - YouTube, OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora vzdělávání metodou „výuka venku“

- akce pro pedagogy – zážitkový workshop připravený s místní organizací neformálního vzdělávání zaměřený na vzdělávací metody realizované mimo školní třídy,
- akce pro žáky – realizace akce s využitím metod výuky venku pro žáky různých škol – např. zaměřená na osvojení kompetencí z oblasti poskytování první pomoci v terénu,
- sdílení zkušeností pedagogů s výukou průřezových témat atd.
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora zavádění metody „tvořivé hry“

- akce pro pedagogy – zážitkový workshop připravený s místní organizací neformálního vzdělávání zaměřený na vzdělávací metody s využitím tvořivé hry,
- akce pro děti a žáky – realizace akce s využitím metod tvořivé hry z různých škol – např. zaměřená na rozvoj tvořivosti a kreativity,
- sdílení zkušeností pedagogů se zaváděním metod tvořivé hry do vzdělávacího procesu,
- využití programů např.:

[Tvořivá hra v zahradě - Jaro a hlína - YouTube, OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\),](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora občanského vzdělávání formou aktivní účasti žáků na rozhodovacích procesech

- akce pro pedagogy – realizace modulu pro organizátory školního parlamentu,
- akce pro žáky – vytvoření školního parlamentu v několika školách,
- sdílení zkušeností s vytvořením a fungováním školního parlamentu ve školách, kde doposud vytvořen nebyl, popř. pracoval pouze formálně,
- využití zdarma přístupných programů pro pedagogy i pro žáky:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora zavádění metod orální historie do výuky

- akce pro pedagogy – zážitkovou formou si pedagogové sami vyzkouší oslovení pamětníka ze svého okolí a zpracování jeho vzpomínek včetně prezentace,
- akce pro žáky – realizace akce pro žáky z různých škol v území - např. „Babičko, vyprávěj!“,
- setkání pedagogů ke sdílení zkušeností s výukou s využitím vzpomínek pamětníků,
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora občanského vzdělávání – aktivizační metody při osvojování kompetencí pro demokratickou kulturu

- akce pro pedagogy – výjezd pro pedagogy do Parlamentu ČR – komentovaná prohlídka s metodickou podporou didaktika z pedagogické fakulty,
- akce pro žáky – exkurze pro žáky různých škol do Parlamentu ČR vedená učiteli ZSV z území,
- sdílení zkušeností pedagogů s metodami osvojování kompetencí pro demokratickou kulturu na letní škole pro pedagogy,
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora zavádění aktivizačních zážitkových metod při výuce moderních dějin

- akce pro pedagogy – výjezd do památníku v Příbrami, v Terezíně apod. vedený didaktikem dějepisu z pedagogické fakulty,
- exkurze pro žáky různých škol do památníku v Příbrami, Terezíně apod. vedená učiteli dějepisu v území,
- setkání učitelů dějepisu k metodám výuky moderních dějin s výměnou zkušeností a sdílením příkladů dobré praxe,
- využití programu (přístupný k používání a případným úpravám zdarma):

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora didaktických forem zaměřená na rozvoj vlastní tvořivosti a polytechnického vzdělávání

- akce pro pedagogy – víkendový workshop pro pedagogy s osvojením si metod podpory tvořivosti, polytechnického vzdělávání a rozvoje jemné motoriky dětí a žáků s využitím vybavené dílny,
- akce pro děti a žáky – projektový den pro děti a žáky v dílně/kovárně/truhlárně/na ekofarmě vedený učiteli,
- sdílení dobré praxe – výměna zkušeností se zaváděním metod podporujících kreativitu a polytechnické vzdělávání ve školách, které nedisponují vlastními dílnami,
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora didaktických forem zaměřená na místně zakotvené učení

- letní škola pro pedagogy se zaměřením na aspekty místně zakotveného učení – zážitková metoda – exkurze pedagogů v nejdůležitějších objektech regionu s průběžnou reflexí využívání forem a metod místně zakotveného učení,
- cyklus exkurzí žáků pro poznání tradic a historie regionu, programy pro žáky s aspektem místně zakotveného učení
- využití programů např.:

https://youtu.be/t3dXI95Ss_s

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora výuky s využitím experimentů

- exkurze pro pedagogy do science centra v regionu vedená odborným didaktikem z fakulty, popř. zážitkový program ve science centru vedený odborným pracovníkem centra,
- exkurze pro žáky různých škol do science centra s realizovanou výukou s využitím experimentů pod vedením pedagogů,
- sdílení zkušeností pedagogů k možnostem zařazování výuky s experimenty do výuky,
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora projektového učení

- exkurze pro pedagogy do organizace neformálního vzdělávání v regionu vedená odborným didaktikem z fakulty, popř. zážitkový program ve science centru vedený odborným pracovníkem centra,
- realizace programu zaměřeného na projektovou výuku a kooperativní učení, popř. exkurze pro žáky různých škol do science centra s realizovanou projektovou výukou pod vedením pedagogů,
- sdílení zkušeností pedagogů k možnostem zařazování projektové výuky do běžné praxe na víkendovém workshopu,
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora týmové práce žáků

- zážitkový program pro pedagogy, v němž si mohou vyzkoušet „na vlastní kůži“ metody týmového řešení úkolů atd., a to včetně odstraňování dopadů pocitů tzv. osamělosti v práci učitele,
- programy pro žáky zaměřené na týmové řešení úkolů, např. jako projektové dny pro žáky různých škol,
- sdílení zkušeností se zaváděním výuky s využíváním týmového řešení úkolů, aneb od skupinové práce k „singapurskému efektu ve vzdělávací soustavě“ (Singapur zavedením metody týmového řešení problémů do výuky postoupil ve statistikách efektivity vzdělávání ve celosvětovém srovnání zemí o několik desítek míst),
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Podpora aktivního čtenářství – zážitkové čtení

- zážitkový workshop pro pedagogy k možnostem spolupráce knihoven a škol – učení se příběhem – praktická ukázka způsobu realizace programů pro žáky ZŠ v knihovně vedená odborným metodikem - pracovníkem knihovny,
- realizace programů pro školy se zajištěním místní knihovnou,
- sdílení zkušeností pedagogů a pracovníků knihovny s realizací programů na podporu čtenářství, výměna dobré praxe při realizaci programů v knihovnách,
- využití programů např.:

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Další náměty pro podporu zavádění moderních didaktických forem do vzdělávání (některé další moderní didaktické formy a příslušné výstupy OP VVV):

Využívání pedagogických her

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Výchova prožitkem, metody zážitkové pedagogiky v běžné výuce

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Kreativní řešení, problémové učení, heuristické metody výuky

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Kritické myšlení, vyhodnocování zdrojů informací, kreativní využívání mediálních obsahů, vyhledávání a analýza informací

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Rolové a simulační hry, příběhové drama

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Aktivizačních metody při výuce základů programování a robotiky

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Výuka literatury pomocí dramatu a příběhu

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Model učení E-U-R (evokace – uvědomění si obsahu informací – reflexe)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

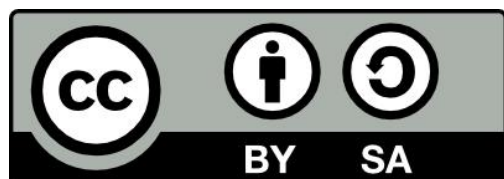
Aktivizační metody ve výuce cizích jazyků

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

[OPVVV - Databáze výstupů \(msmt.cz\)](#)

Toto dílo – Inspiromat 10 Implementace Akčních plánů – příklady podpory zavádění moderních didaktických forem a materiálů z OP VVV je licencováno pod licencí Creative Commons Uveďte původ-Zachovejte licenci 4.0. Autorem je kolektiv autorů MŠMT. Licenční podmínky navštivte na adrese: Creative Commons — Uveďte původ-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní — CC BY-SA 4.0